

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR-4101-15-08/2013
P/13/078

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/078 – Organizacja i nadzór nad ruchem drogowym
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Lesław Szabarski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87018 z dnia 19 sierpnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Janusz Klimek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86999 z dnia 19 lipca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu, Aleja Wyzwolenia 24, 58-300 Wałbrzych (dalej: Starostwo)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Piksa, Starosta Wałbrzyski od dnia 15 kwietnia 2013 r. W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie przywrócenia miastu Wałbrzych statusu miasta na prawach powiatu, od dnia 2 stycznia 2013 r. Józef Piksa pełnił funkcje organów Powiatu Wałbrzyskiego. W latach 2011-2012 Starostą Wałbrzyskim był Robert Ławski. (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność Starostwa w zakresie organizacji i nadzoru nad ruchem drogowym w latach 2011-2013 (do dnia zakończenia kontroli w dniu 12 września).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny było w szczególności:

- właściwe przygotowanie do realizacji zadań związanych z wykonywaniem funkcji organu zarządzającego ruchem drogowym,
- prawidłowe na ogół przygotowanie do realizacji zadań zarządcy drogi, jak również prawidłowe współdziałanie z zarządcami dróg oraz organami zarządzającymi ruchem.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały głównie na:

- błędach formalno-prawnych z zakresu prowadzenia ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu oraz procesu zatwierdzania tych projektów,
- nie przeprowadzaniu okresowych pomiarów ruchu na drogach powiatowych i nie sporządzaniu map techniczno-eksploatacyjnych tych dróg,
- nieterminowym przekazywaniu informacji o sieci dróg publicznych Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad,
- nierzetelnym przeprowadzaniu kontroli stanu technicznego dróg powiatowych,
- nierzetelnej ewidencji ksiąg dróg powiatowych,
- niepełnym oznakowaniu dróg powiatowych oraz na nie przeprowadzeniu w pełnym zakresie wymiany niewłaściwych znaków drogowych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie jednostki do realizacji zadań związanych z wykonywaniem funkcji organu zarządzającego ruchem drogowym

Opis stanu faktycznego

1.1. Stosownie do postanowień art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym², Rada Powiatu Wałbrzyskiego podjęła uchwałę nr XXXIV/114/05 z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu, a osoba pełniąca funkcję organów Powiatu uchwałę nr I/14/13 z dnia 28 stycznia 2013 r. (z mocą obowiązującą od 1 lutego 2013 r.) w sprawie jak wyżej.

Obowiązujące w badanym okresie Regulaminy Organizacyjne Starostwa przewidywały w strukturze organizacyjnej Starostwa stanowisko ds. zarządzania ruchem na drogach, podległe bezpośrednio Staroście.

(dowód: akta kontroli str. 22 - Notatka służbowa z badania treści Regulaminów organizacyjnych i Statutów)

1.2. Szczegółowy zakres zadań przypisanych do stanowiska ds. zarządzania ruchem na drogach, przewidziany w regulaminach organizacyjnych Starostwa oraz ujęty w zakresie czynności i imiennym upoważnieniu dla pracownika zajmującego to stanowisko, był zgodny z zapisami § 3 ust. 1 pkt 1-5 oraz pkt 7-8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem³ (dalej: rozporządzenie ws. zarządzania ruchem).

(dowody: akta kontroli str. 15-16 - Notatka służbowa z badania kwalifikacji i upoważnień osób zarządzających ruchem, str. 14, 17-21 - Wyjaśnienia Starosty ws. przekazania zadań organu zarządzającego ruchem, str. 22 - Notatka służbowa z badania treści Regulaminów organizacyjnych i Statutów)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W latach 2011-2013 (do dnia 29 lipca) zakres obowiązków pracownika zatrudnionego na samodzielnym stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach nie przewidywał realizacji zadania wskazanego w § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, tj. opiniowania geometrii drogi w projektach budowlanych. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki opiniowania geometrii drogi przez organ zarządzający ruchem. Według [...]⁴, Starosty Wałbrzyskiego ww. zadanie wykonywane miało być w oparciu o zapis ogólny obowiązków pracownika, tj. „wykonywanie innych zadań związanych z organizacją ruchu”. W trakcie kontroli zadanie to zostało wpisane do zakresu czynności pracownika zajmującego stanowisko ds. zarządzania ruchem na drogach.

(dowody: akta kontroli str. 5 – Uchwała Rady Powiatu nr II/3/13 z 15.04.2013 ws. wyboru Starosty, str. 7 - Uchwała Rady Powiatu nr I/3/10 z 2 grudnia 2010 ws. wyboru Starosty, str. 12-13 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika zatrudnionego na Stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, str. 15-16 - Notatka służbowa z badania kwalifikacji i upoważnień osób zarządzających ruchem, str. 14, 17-21 - Wyjaśnienia Starosty ws. przekazania zadań organu zarządzającego ruchem, str. 22 - Notatka służbowa z badania treści Regulaminów organizacyjnych i Statutów)

Opis stanu faktycznego

1.3. Według stanu na koniec 2011 i 2012 r. oraz na dzień 30 czerwiec 2013 r. obowiązki organu zarządzającego ruchem drogowym (przypisane Staroście Wałbrzyskiemu) wykonywała w wymiarze ½ etatu jedna osoba, zatrudniona od 1 kwietnia 2011 r. na samodzielnym stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach. Od 16 sierpnia 2011 r. wymiar zatrudnienia na ww. stanowisku zwiększono

² J.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 595.

³ Dz. U. z 2003 r. Nr 177, poz. 1729.

⁴ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

do ¾ etatu. W I kwartale 2011 r. zadania związane z zarządzaniem ruchem na drogach powierzone były, jako dodatkowe, dwóm pracownikom Starostwa, przy czym Starosta, jako organ zarządzający ruchem zatwierdzał projekty organizacji ruchu. Pracownik wykonujący od 1 kwietnia 2011 r. zadania organu zarządzającego ruchem do dnia 29 lipca 2013 r. nie posiadał wyznaczonego zastępcy na czas jego nieobecności w pracy. Ponadto pracownik ten nie posiadał wykształcenia z zakresu inżynierii ruchu drogowego, ani nie został przeszkolony w tym kierunku. W okresie od września 2011 r. do marca 2013 r. do stanowiska ds. zarządzania ruchem na drogach przydzielony był stażysta z wykształceniem wyższym technicznym.

(dowody: akta kontroli str. 12-13 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika, zatrudnionego na Stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, str. 15-16 - Notatka służbowa z badania kwalifikacji i upoważnień osób zarządzających ruchem, str. 14, 17-21 - Wyjaśnienia Starosty ws. przekazania zadań organu zarządzającego ruchem, str. 22 - Notatka służbowa z badania treści Regulaminów organizacyjnych i Statutów, str. 81-82, 107-110 – Wyjaśnienia Starosty ws. zastępstwa dla pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zadania z zakresu zarządzania ruchem drogowym wykonywane były w okresie od 1 kwietnia 2011 r. do 29 lipca 2013 r. przez jedną osobę, zatrudnioną w niepełnym wymiarze godzin, bez ustanowionego dla niej zastępstwa oraz w sytuacji braku formalnych kwalifikacji przydatnych do wykonywania zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach.

(dowody: akta kontroli str. 81-82, 107-110 – Wyjaśnienia Starosty ws. zastępstwa dla pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, str. 283 - Pisemne oświadczenie pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach w zakresie jego wiedzy i umiejętności)

Opis stanu faktycznego

1.4. Według stanu na 31 grudzień 2012 r. Starosta Wałbrzyski był organem zarządzającym ruchem na drogach powiatowych i gminnych o łącznej długości 649,520 km, w tym powiatowych o długości 220,275 km. W związku z uzyskaniem przez miasto Wałbrzych od 1 stycznia 2013 r. statusu miasta na prawach powiatu, wg stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. zarządzaniem ruchem objętych było 483,140 km dróg, w tym dróg powiatowych o długości 191,275 km.

Na koniec I półrocza 2013 r. odsetek dróg posiadających zatwierdzoną organizację ruchu, dla których Starosta Wałbrzyski był organem zarządzającym ruchem, wyniósł 73,00%, przy czym dla dróg powiatowych 100%, a dla dróg gminnych 55,30%. Przekazane Prezydentowi Wałbrzycha z dniem 1 stycznia 2013 r. dla celów zarządzania ruchem drogi gminne (137,38 km) i powiatowe (29,00 km) z terenu Wałbrzycha (obecnie miasta na prawach powiatu), objęte były organizacją ruchu na poziomie odpowiednio 5,74% (gminne) i 100% (powiatowe).

(dowody: akta kontroli str. 32 - Kserokopia notatki służbowej pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach ws. długości dróg, str. 57-69 - Zestawienia w zakresie dróg, sporządzone przez Zarząd Dróg, Komunikacji i Utrzymania Miasta w Wałbrzychu, str. 143-160 – informacje z gmin Powiatu Wałbrzyskiego, str. 182-183 – Notatka służbowa ws. długości dróg podległych organowi zarządzającemu ruchem, str. 231 – Zestawienie dróg podległych organowi zarządzającemu ruchem)

Pracownik Starostwa zatrudniony na stanowisku ds. zarządzania ruchem drogowym, dysponował do służbowego wykorzystania mapami, na których zaznaczono m.in. obszary graniczne pomiędzy strefami w których drogi są przedmiotem zarządzania ruchem przez różne organy, w tym przez Starostę Wałbrzyskiego.

(dowód: akta kontroli str. 31 - Protokół oględzin map na stanowisku ds. zarządzania ruchem)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Brak zatwierdzonej organizacji ruchu dla 44,7% dróg gminnych we właściwości organu zarządzającego ruchem w Powiecie Wałbrzyskim może negatywnie wpływać na bezpieczeństwo ruchu na tych drogach, jak również utrudniać sprawne i skuteczne zarządzanie ruchem.

(dowód: akta kontroli str. 143-160 - Informacje z gmin powiatu wałbrzyskiego w zakresie długości dróg i projektów organizacji ruchu)

Opis stanu
faktycznego

1.5. W badanym okresie kontrola zarządcza w Starostwie funkcjonowała w oparciu o zarządzenia Starosty Wałbrzyskiego nr 144/2010 z 19 listopada 2010 r., nr 82/2011 z 28 czerwca 2011 r. i nr 23/2012 z 17 lutego 2012 r. Sformułowano w nich m.in. procedury zarządzania ryzykiem oraz procedurę przeglądu i monitoringu kodeksu etycznego pracowników Starostwa. W ww. zarządzeniach brak było jednoznacznych odwołań do tematów zarządzania ruchem na drogach. W okresie badanym Starostwo posiadało rejestr ryzyka na stanowisku ds. zarządzania ruchem, a także wyszczególnione cele, zadania i mierniki ryzyka związanego z funkcjonowaniem tego stanowiska.

(dowody: akta kontroli str. 37-38 – Notatka służbowa z badania planu audytu, występowania kontroli wewnętrznej oraz kontroli zarządczej, str. 81-82, 107-110 – Wyjaśnienia Starosty ws. funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie zarządzania ruchem i zarządzania drogami)

1.6. W dniu 26 czerwca 2013 r. przeprowadzony został audyt wewnętrznej jakości w zakresie stosowania procedury wydawania decyzji administracyjnych oraz świadczenia usług w administracji na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach. Niezgodności nie stwierdzono, przy czym audytujący zwrócił uwagę na fakt braku szkoleń dla pracownika zajmującego to stanowisko w zakresie zadań zarządzającego ruchem oraz brak wyznaczonego zastępcy dla tego pracownika. Z dniem 29 lipca 2013 r. powołano rzeczowego zastępcę, a Starosta w swoich wyjaśnieniach wskazał, iż zaplanowano stosowne szkolenia w kolejnych kwartałach 2013 r. W badanym okresie nie przeprowadzono innych kontroli wewnętrznych w zakresie realizacji zadań organu zarządzającego ruchem.

(dowody: akta kontroli str. 33-34 – Raport z audytu wewnętrznej jakości na stanowisku zarządzania ruchem na drogach, str. 37-38 – Notatka służbowa z badania planu audytu, występowania kontroli wewnętrznej oraz kontroli zarządczej)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Starostwa w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie Starostwa do realizacji zadań związanych z wykonywaniem funkcji organu zarządzającego ruchem drogowym.

2. Przygotowanie Starostwa do realizacji zadań związanych z wypełnianiem funkcji zarządcy drogi

Opis stanu
faktycznego

2.1. W badanym okresie Powiat Wałbrzyski nie posiadał wydzielonej organizacyjnie jednostki, zajmującej się zarządzaniem drogami. W okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 stycznia 2013 r. zadania te wypełniał Wydział Zarządzania Drogami Powiatowymi i Transportem, funkcjonujący w strukturze organizacyjnej Starostwa. Od dnia 1 lutego 2013 r. do dnia 24 lipca 2013 r., zadania tego Wydziału (już zlikwidowanego) w zakresie zarządzania drogami powiatowymi przejął Wydział Infrastruktury Powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 22 - Notatka służbowa z badania Regulaminów organizacyjnych i Statutów)

2.2. Zadania Wydziału Zarządzania Drogami Powiatowymi i Transportem, a także Wydziału Infrastruktury Powiatu w dziedzinie zarządzania drogami, określone w regulaminach organizacyjnych Starostwa, były zgodne z zapisami art. 20 pkt 2-10, 11-17 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁵. W analizowanym okresie w ww. wydziałach Starostwa obowiązywała procedura „Zarządzanie drogami powiatowymi na terenie powiatu wałbrzyskiego”, której celem było utrzymanie i ochrona dróg, wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 260.

zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, odśnieżanie i zwalczanie śliskości drogowej.

(dowody: akta kontroli str. 8-9 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu, str. 22 - Notatka służbowa z badania treści Regulaminów organizacyjnych i Statutów, str. 10, 23 – Wyjaśnienia Starosty ws. przekazania zadań zarządcy dróg, str. 24 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu, str. 25 - Notatka służbowa ws. informacji o regulaminach i procedurach w Wydziale Infrastruktury Powiatu)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono brak formalnego przekazania przez Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego do realizacji ówczesnemu Wydziałowi Zarządzania Drogami Powiatowymi i Transportem (dalej: WZDPiT) oraz obecnie funkcjonującemu Wydziałowi Infrastruktury Powiatu (dalej: WIP) zadań należących do zarządcy dróg, a wymienionych w art. 20 pkt 10 (w części dotyczącej weryfikacji cech i wskazania usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego) oraz w pkt 10a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Stwierdzono przy tym niepełną realizację zadania wskazanego w art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych. Okresowe kontrole stanu 55 dróg powiatowych i drogowych obiektów inżynierskich, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, przeprowadzano w 2012 r. bez weryfikacji cech i wskazania usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego (obowiązek ten nałożony został na zarządcę dróg od 31 maja 2012 r.).

Powyższe nastąpiło w wyniku położenia w działalności Starostwa nacisku na działania mające m.in. na celu sprawne przekazanie Gminie Wałbrzych mienia Skarbu Państwa i Powiatu w sytuacji przywrócenia miastu Wałbrzych statusu miasta na prawach powiatu, jak również w związku z zamiarem niepowielania w Regulaminie organizacyjnym Starostwa wszystkich zapisów ustawowych. Obecny Starosta Wałbrzyski wskazał, że przy najbliższej zmianie Regulaminu organizacyjnego Wydziałowi Infrastruktury Powiatu przypisane zostaną wszystkie ww. obowiązki za wyjątkiem ujętych w art. 20 pkt 20 ustawy o drogach publicznych ze względu na fakt, iż drogi powiatowe na terenie powiatu wałbrzyskiego nie wchodziły w skład transeuropejskiej sieci dróg.

(dowody: akta kontroli str. 5 – Uchwała Rady Powiatu nr II/3/13 z 15.04.2013 ws. wyboru Starosty, str. 6 – Pismo Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z 2 stycznia 2013 r., str. 8-9 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu, str. 22 - Notatka służbowa z badania treści Regulaminów organizacyjnych i Statutów, str. 10, 23 – Wyjaśnienia Starosty ws. przekazania zadań zarządcy dróg, str. 24 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu, str. 79-80, 83 - Wyciąg informacji w zakresie członków zarządu powiatu byłej i obecnej kadencji, str. 232-241 – Żądanie wyjaśnień Członków Zarządu Powiatu poprzedniej kadencji, str. 264-265, 377-381, 405 – Wyjaśnienia Członków Zarządu Powiatu poprzedniej kadencji).

Opis stanu
faktycznego

2.3. W latach 2011-2012 łącznie pięciu pracowników WZDPiT realizowało zadania z zakresu zarządcy drogi. W okresie od 1 stycznia 2013 r. do zakończenia kontroli zadania te wykonywało w Starostwie trzech pracowników WZDPiT, a aktualnie WIP. Wśród tych trzech osób jedna posiadała wykształcenie z zakresu budownictwa, jak również aktualne uprawnienia budowlane o specjalności drogowej. W badanym okresie osoba ta wykonywała okresowe kontrole stanu technicznego dróg.

(dowody: akta kontroli str. 53-56 - Notatka służbowa z badania kwalifikacji i upoważnień osób zarządzających drogami, str. 112-113 - Notatka służbowa z badania dodatkowych zakresów czynności osób zarządzających drogami)

2.4. Według stanu na 31 grudnia 2012 r. długość 55 dróg, dla których Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego był zarządcą, wynosiła 220,275 km, a na dzień 30 czerwca 2013 r. było odpowiednio 47 dróg o długości 191,275 km. Porozumieniem pomiędzy

Gminą Wałbrzych, a Powiatem Wałbrzyskim (nr OR.031.7.2013 z dnia 24 stycznia 2013 r.) Gminie Wałbrzych przekazano z mocą od 1 stycznia 2013 r. 8 dróg i 5 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 29,00 km wraz z działkami gruntu.

(dowody: akta kontroli str. 73 - Pismo Starosty Wałbrzyskiego ZS.033.34.2013 z 31 lipca 2013 r. ws. przekazanych Prezydentowi Wałbrzycha projektów organizacji ruchu, str. 74-76 – Wykaz dróg powiatowych, str. 120 - Notatka służbowa ws. długości dróg objętych zarządem)

2.5. Udział środków (437 tys. zł) przeznaczonych w budżecie Powiatu Wałbrzyskiego na bezpieczeństwo (inżynierię) ruchu w wydatkach na budowę, remonty i bieżące utrzymanie dróg (9.021 tys. zł) wyniósł 4,84% w 2012 r. oraz 0,00%⁶ na 30 czerwca 2013 r. Wnioskowane przez WIP kwoty środków na ten cel zostały zapewnione w planie finansowym Starostwa. W zakresie wydatków na inżynierię ruchu plan na rok 2012 wyniósł 661 tys. zł, a jego wykonanie 437 tys. zł, z czego 235 tys. zł przeznaczono na bieżące utrzymanie obiektów inżynierii ruchu, a pozostałe 202 tys. zł na remonty.

(dowody: akta kontroli str. 26 - Zestawienie środków przeznaczonych na drogi, str. 35-36 - Notatka służbowa ws. środków przeznaczonych na drogi, str. 70-71 – Protokół ustnych wyjaśnień Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu ws. wybranych zadań zarządcy dróg, str. 269-279 – Kserokopie protokołów kontroli istniejącej organizacji ruchu)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zaplanowane na rok 2013 w wysokości 107 tys. zł środki na wydatki związane z inżynierią ruchu nie były wystarczające. Plan ten był bowiem niższy o 330 tys. zł od wydatków na ten sam cel w roku 2012, w tym o 128 tys. zł od wydatków poniesionych wyłącznie na bieżące utrzymanie obiektów inżynierii ruchu. Przyczyną tego była trudna sytuacja finansowa Powiatu Wałbrzyskiego związana z uzyskaniem przez miasto Wałbrzych statusu miasta na prawach powiatu, co skutkowało przekazaniem miastu Wałbrzych części zadań i środków.

(dowody: akta kontroli str. 284, 373 - Pisemne wyjaśnienia Starosty ws. planowanych środków na inżynierię ruchu oraz współpracy między organem zarządzającym ruchem i zarządcą drogi)

Opis stanu
faktycznego

2.6. W badanym okresie nie odnotowano przypadków informowania zarządcy dróg Powiatu Wałbrzyskiego przez podmioty, których urządzenia znajdowały się w pasie drogowym dróg powiatowych, o planach remontów tych urządzeń.

Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego, jako zarządca dróg, w badanym okresie przeprowadził 12 remontów lub inwestycji drogowych. W przypadku 3 z tych przedsięwzięć informował o planowanych pracach podmioty, będące właścicielem urządzeń znajdujących się w pasie drogowym. W przypadku kolejnych 8 przedsięwzięć w obszarze wykonywanych robót nie występowała obca infrastruktura, a w 1 przypadku zastosowano całkowity zakaz ruchu na czas robót.

Nie stwierdzono przypadków wykonania przez zarządcę drogi przebudowy, modernizacji lub remontu drogi bezpośrednio po przeprowadzeniu remontu przez podmiot posiadające urządzenia w pasie drogowym i doprowadzeniu przez niego pasa drogowego do stanu poprzedniego.

(dowody: akta kontroli str. 195-196 – Zestawienie inwestycji/remontów na drogach powiatowych w latach 2011-2013, str. 206 - Notatka służbowa ws. koordynacji robót w pasie drogowym, str. 121 i 256 – Wyjaśnienia Starosty ws. informacji od podmiotów, których urządzenia znajdują się w pasie drogowym, str. 423 – Wyjaśnienia Starosty z 11.09.2013 r. ws. informowania o planowanych remontach)

2.7. W 2007 r. na całej długości dróg powiatowych, będących w zarządzie Zarządu Powiatu Wałbrzyskiego, wprowadzona została stała organizacja ruchu. Zagadnienie aktualności zatwierdzonych projektów organizacji ruchu na drogach powiatowych, zweryfikowane poprzez oględziny wybranych odcinków dróg, omówiono w dalszej części niniejszego wystąpienia.

⁶ Wynikało to z braku fizycznych płatności na tym etapie roku.

(dowody: akta kontroli str. 227-230 - Zestawienie dróg Powiatu Wałbrzyskiego na 30.06.2013 r. i 31.12.2012 r. wraz z odpowiadającymi im numerami ewidencyjnymi zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu)

2.8. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁷ (dalej: rozporządzenie ws. numeracji i ewidencji dróg), zarządca dróg powiatowych ma obowiązek prowadzenia ich ewidencji w postaci książek dróg, dzienników objazdów dróg, map techniczno-eksploatacyjnych. Wyniki badań kontrolnych na okoliczność prowadzenia książek i dzienników objazdów dróg omówiono w dalszej części niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 359 – Notatka ws. braku map techniczno-eksploatacyjnych)

Ustalone
nieprawidłowości

Starostwo nie posiadało map techniczno-eksploatacyjnych dla dróg powiatowych, wymaganych w myśl § 9 ust. 1 pkt 3 i § 12 rozporządzenia ws. numeracji i ewidencji dróg. Według stanu na koniec roku 2012 dotyczyło to 55 dróg powiatowych o łącznej długości 220,275 km, a według stanu na 30 czerwiec 2013 r. 47 dróg powiatowych o łącznej długości 191,275 km. Zadanie opracowania map techniczno-eksploatacyjnych nie zostało powierzone żadnemu pracownikowi Starostwa.

Zgodnie z § 12 ust. 3 ww. rozporządzenia w związku z art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁸, odpowiedzialność za powyższe, jako zarządca dróg powiatowych, ponoszą: w latach 2011-2012 Zarządu Powiatu Wałbrzyskiego poprzedniej kadencji, od 2 stycznia do 15 kwietnia 2013 r. osoba pełniąca funkcję organów Powiatu Wałbrzyskiego, a od 15 kwietnia 2013 r. Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego obecnej kadencji.

Zgodnie z wyjaśnieniami Członków Zarządu Powiatu Wałbrzyskiego poprzedniej kadencji, przyczyną niesporządzania map techniczno-eksploatacyjnych dróg powiatowych był brak środków finansowych. [...] ⁹, Starosta Wałbrzyski wskazał analogiczną przyczynę i nadmienił, iż WIP będzie wnioskował o zapewnienie środków na ten cel w planie finansowym i sukcesywnie realizował przedmiotowe zadanie.

(dowody: akta kontroli str. 70-71 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu ws. wybranych zadań zarządcy dróg, str. 81-82, 107-110 - Wyjaśnienia Starosty, str. 232-241 – Żądanie wyjaśnień Członków Zarządu Powiatu poprzedniej kadencji, str. 264-265, 377-381, 405 – Wyjaśnienia Członków Zarządu Powiatu poprzedniej kadencji, str. 359 – Notatka ws. braku map techniczno-eksploatacyjnych)

Opis stanu
faktycznego

2.9. W myśl postanowień ustawy o drogach publicznych, zarządca drogi obowiązany jest do wykonywania okresowych pomiarów ruchu drogowego na zarządzanych drogach. W latach 2011-2012 i w pierwszej połowie 2013 r. zarządca dróg Powiatu Wałbrzyskiego przeprowadzał takie pomiary w obrębie przejazdów kolejowych dróg powiatowych.

(dowody: akta kontroli str. 70-71 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu ws. wybranych zadań zarządcy dróg, str. 77 – Notatka służbowa ws. braku pomiarów ruchu drogowego, str. 78 – Żądanie wyjaśnień od Podinspektora Wydziału Infrastruktury Powiatu, str. 139 - Pisemne wyjaśnienia Podinspektora ds. utrzymania dróg ws. okresowych pomiarów ruchu drogowego, str. 96, 226 - Wyjaśnienia byłego podinspektora ds. utrzymania infrastruktury drogowej)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Starostwa stwierdzono brak okresowych pomiarów ruchu drogowego na drogach powiatowych z wyjątkiem miejsc, gdzie występują przejazdy kolejowe, co było niezgodne z wymogiem art. 20 pkt 15 ustawy o drogach publicznych.

⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 67, poz. 582.

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 260.

⁹ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

Odpowiedzialność za powyższe, jako zarządca dróg powiatowych, ponoszą: w latach 2011-2012 Zarządu Powiatu Wałbrzyskiego poprzedniej kadencji, od 2 stycznia do 15 kwietnia 2013 r. osoba pełniąca funkcję organów Powiatu Wałbrzyskiego, a od 15 kwietnia 2013 r. Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego obecnej kadencji.

Zgodnie z wyjaśnieniami Członków Zarządu Powiatu Wałbrzyskiego poprzedniej kadencji, przyczyną braku pomiarów ruchu drogowego na drogach powiatowych były niewystarczające środki finansowe. Natomiast Członkowie Zarządu Powiatu Wałbrzyskiego bieżącej kadencji podali, że nie zaplanowano środków na realizację tego zadania w 2013 r., co związane było z wysokimi kosztami takich pomiarów oraz okresowymi trudnościami finansowymi Powiatu Wałbrzyskiego. Wskazali ponadto na zamiar przeprowadzenia w październiku 2013 r. pomiarów ruchu drogowego w miejscach, gdzie drogi powiatowe krzyżują się z liniami kolejowymi. Zadeklarowali również realizację zadania wskazanego w art. 20 pkt 15 ustawy o drogach publicznych w 2014 r. po uwzględnieniu w planie finansowym odpowiednich środków.

(dowody: akta kontroli str. 70-71 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu ws. wybranych zadań zarządcy dróg, str. 77 – Notatka służbowa ws. braku pomiarów ruchu drogowego, str. 78 – Żądanie wyjaśnień od Podinspektora Wydziału Infrastruktury Powiatu, str. 139 - Pisemne wyjaśnienia Podinspektora ds. utrzymania dróg ws. okresowych pomiarów ruchu drogowego, str. 96, 226 - Wyjaśnienia byłego podinspektora ds. utrzymania infrastruktury drogowej, str. 232-241 – Żądanie wyjaśnień Członków Zarządu Powiatu poprzedniej kadencji, str. 264-265, 377-381, 405 – Wyjaśnienia Członków Zarządu Powiatu poprzedniej kadencji, str. 360 – Żądanie wyjaśnień Członków Zarządu Powiatu bieżącej kadencji, str. 374 – Wyjaśnienia Członków Zarządu Powiatu bieżącej kadencji)

Opis stanu
faktycznego

2.10. Zarządca dróg Powiatu Wałbrzyskiego, tj. Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego, przekazał Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad formularze z danymi o sieci dróg publicznych za rok 2011 i 2012, stosownie do postanowień §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach¹⁰ (dalej: rozporządzenie ws. informacji o sieci dróg publicznych).

(dowody: akta kontroli str. 122 - Informacja z GDDKiA)

Ustalone
nieprawidłowości

Dane o sieci dróg publicznych według stanu na dzień 31 grudnia roku 2011 i 2012 przekazane zostały Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad z naruszeniem terminu, ustalonego na koniec marca następnego roku w § 2 ust. 2 rozporządzenia ws. informacji o sieci dróg publicznych. Informacje za rok 2011 przekazano z datą 4 czerwca 2012 r., a informacje za rok 2012 w dniu 29 maja 2013 r. Odpowiedzialność za naruszenie terminu 31 marca ponosi były Naczelnik WZDPiT w przypadku informacji za 2011 r. oraz Naczelnik WIP w przypadku informacji za 2012 r. Według Naczelnika WIP nieprawidłowość ta była efektem zmian organizacyjnych i braku przypisania przedmiotowego zadania konkretnej osobie.

(dowody: akta kontroli str. 122 - Informacja z GDDKiA, str. 142 - Żądanie wyjaśnień od Starosty ws. niedotrzymania terminu przekazania informacji do GDDKiA, str. 163-181 – Wybrane strony Regulaminów organizacyjnych Starostwa, str. 255 - Wyjaśnienia Starosty ws. opóźnień w przekazywaniu informacji do GDDKiA, str. 361 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Naczelnika WIP, str. 362 - Informacja dotycząca obsady stanowiska Naczelnika WZDPiT, str. 363-366 - Zakres czynności byłego Naczelnika WZDPiT, str. 367-371 - Zakres czynności Naczelnika WIP)

Opis stanu
faktycznego

2.11. W badanym okresie kontrola zarządcza w Starostwie funkcjonowała w oparciu o zarządzenia Starosty Wałbrzyskiego nr 144/2010 z 19 listopada 2010 r., nr 82/2011 z 28 czerwca 2011 r. i nr 23/2012 z 17 lutego 2012 r. Sformułowano

¹⁰ Dz. U. z 2005 r. Nr 67, poz. 583.

w nich m.in. procedury zarządzania ryzykiem oraz przeglądu i monitoringu kodeksu etycznego pracowników Starostwa. W zarządzeniach tych nie stwierdzono jednoznacznych odwołań do zagadnienia zarządzania drogami. W latach 2011-2012 WZDPiT, a w roku 2013 WIP wykonywały analizy i identyfikacje ryzyk związanych z zakresem ich działalności.

(dowody: akta kontroli str. 37-38 – Notatka służbowa z badania planu audytu, występowania kontroli wewnętrznej oraz kontroli zarządczej, str. 81-82, 107-110 – Wyjaśnienia Starosty ws. funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie zarządzania ruchem i zarządzania drogami)

2.12. W latach 2011-2013 (do 23 sierpnia) w Starostwie nie przeprowadzono kontroli wewnętrznych lub audytów związanych tematycznie z realizacją zadań zarządcy dróg. Józef Piksa, Starosta Wałbrzyski podał, że takie kontrole zostały zaplanowane na III i IV kwartał 2013 r.

(dowody: akta kontroli str. 37-38 – Notatka służbowa z badania planu audytu, występowania kontroli wewnętrznej oraz kontroli zarządczej, str. 81-82, 107-110 – Wyjaśnienia Starosty ws. kontroli wewnętrznej)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Starostwa w zakresie przygotowania do realizacji zadań związanych z wykonywaniem funkcji zarządcy dróg powiatowych. Na taką ocenę wpływ miało: [1] przeprowadzanie w 2012 r. okresowych kontroli stanu dróg powiatowych bez weryfikacji cech i wskazania usterek, wymagających prac konserwacyjno-naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego; [2] nie opracowanie map techniczno-eksploatacyjnych dróg powiatowych; [3] nie przeprowadzanie okresowych pomiarów ruchu drogowego; [4] nieterminowe przekazywanie danych o sieci dróg publicznych do Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

3. Wykonywanie zadań dotyczących zatwierdzania projektów organizacji ruchu drogowego

Opis stanu faktycznego

3.1. Ewidencja zatwierdzonych projektów organizacji ruchu prowadzona była w Starostwie w badanym okresie stosownie do postanowień § 9 ust. 2 pkt 1-7 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem. Ewidencja ta obejmowała wszystkie zatwierdzone projekty stałej i czasowej organizacji ruchu, które wprowadzane były chronologicznie. Ponadto projekty poprzedzające projekty nowozatwierdzone przechowywane były przez okres dwóch lat, zgodnie z § 9 ust. 3 i ust. 4 ww. rozporządzenia.

(dowody: akta kontroli str. 12-13 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika, zatrudnionego na Stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, str. 28-29 - Notatka służbowa z losowania próby projektów organizacji ruchu, str. 39 - Protokół oględzin przechowywanych projektów organizacji ruchu, str. 84 - Notatka służbowa z badania rzetelności prowadzonej ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, str. 209 - Notatka służbowa z badania przechowywania poprzednich projektów organizacji ruchu, str. 210 –Protokół oględzin poprzednich organizacji ruchu)

Ustalone nieprawidłowości

W ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, w części odnoszącej się do projektów stałej organizacji ruchu wskazywano przewidywany termin przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu, chociaż przepis § 9 ust. 2 pkt 8 ww. rozporządzenia ws. zarządzania ruchem przewidywał, iż taki termin wyznacza się tylko dla czasowej organizacji ruchu. Nieprawidłowość ta, stwierdzona w 104 przypadkach na 144 zaewidencjonowane zatwierdzone projekty stałej organizacji ruchu, nie miała negatywnych następstw. Odpowiedzialność za powyższe ponosi pracownik zatrudniony na samodzielnym stanowisku ds. zarządzania ruchem drogowym, których stwierdził, iż nieprawidłowość popełnił przez niedopatrzanie.

(dowody: akta kontroli str. 28-29 - Notatka służbowa z losowania próby projektów organizacji ruchu, str. 39 - Protokół oględzin przechowywanych projektów organizacji ruchu, str. 84 - Notatka służbowa z badania rzetelności prowadzonej ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, str. 85 -

Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach ws. ewidencji projektów organizacji ruchu)

Opis stanu faktycznego

3.2. W latach 2011-2013 (do 30 czerwca) organ zarządzający ruchem na drogach będących we właściwości Starosty Wałbrzyskiego otrzymał do rozpatrzenia: 182 projekty stałej organizacji ruchu (144 zatwierdzono), 555 projektów czasowej organizacji ruchu (546 zatwierdzono), w tym 11 projektów uproszczonych (9 zatwierdzono). W ramach powyższego 132 wnioski o zatwierdzenie projektów organizacji ruchu złożyli zarządcy dróg z terenu Powiatu Wałbrzyskiego.

W ww. okresie organ zarządzający ruchem (Starosta Wałbrzyski) odrzucił w sumie 34 złożone projekty organizacji ruchu, z czego 13 ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa ruchu, 9 ze względu na niezgodność z przepisami, 1 z uwagi na niezgodność z założeniami polityki transportowej i potrzebami społeczności lokalnej, a 11 ze względów formalnych. Dodatkowo 13 złożonych projektów organizacji ruchu pozostawiono bez rozpatrzenia (zgodnie z art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹) w związku z nieuzupełnieniem wniosku o zatwierdzenie projektu. Wśród 34 odrzuconych i 13 pozostawionych bez rozpatrzenia projektów organizacji ruchu, 28 pochodziło od zarządców dróg z terenu Powiatu Wałbrzyskiego. Żaden z tych projektów nie dotyczył dostosowania organizacji ruchu do zmian natężenia ruchu w obrębie głównych ciągów komunikacyjnych miast, skrzyżowań, jak również zmian rozkładu ruchu w związku z otwarciem nowych ulic, uruchomieniem centrów handlowych, ani powstaniem nowych osiedli mieszkaniowych.

Przedkładane Staroście Wałbrzyskiemu do zatwierdzenia projekty organizacji ruchu na ogół obejmowały elementy wymagane § 5 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, w tym opisy techniczne, które były merytorycznie przydatne dla zatwierdzającego projekt organizacji ruchu.

Zatwierdzone projekty organizacji ruchu na drogach we właściwości Starosty Wałbrzyskiego przekazywane były wprowadzającym organizację ruchu z wyprzedzeniem umożliwiającym wprowadzenie takiej organizacji w terminie wskazanym przez zatwierdzającego projekt.

Sprawy zatwierdzania projektów organizacji ruchu prowadzone były z zachowaniem terminów przewidzianych w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Koncepcja rozwoju sieci dróg Powiatu Wałbrzyskiego ujęta została w Strategii Rozwoju Powiatu Wałbrzyskiego na lata 2005-2013, przyjętej uchwałą Rady Powiatu nr XXVIII/55/05 z 30 czerwca 2005 r.

(dowody: akta kontroli str. 27 - Zestawienie rozpatrywanych projektów organizacji ruchu, str. 28-29 - Notatka służbowa z losowania próby projektów organizacji ruchu, str. 30 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika zatrudnionego na Stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach ws. wewnętrznych regulaminów i procedur oraz koncepcji rozwoju sieci dróg, str. 87-88 - Notatka służbowa z badania odrzuconych projektów organizacji ruchu, str. 107-110 - Wyjaśnienia Starosty ws. koncepcji sieci dróg, str. 114-115 - Notatka służbowa z badania zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, str. 116-118, 133 - Pisemne wyjaśnienia pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Starostwa w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

[1] W przypadku odrzuconych ze względów formalnych 11 projektów organizacji ruchu¹² stwierdzono naruszenie przez organ zarządzający ruchem przepisu § 8 ust. 5 i ust. 6 w związku z § 5 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem i w związku z art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Organ zarządzający ruchem nie

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 267.

¹² Nr: SD.7121.368.2011, SD.7121.369.2011, SD.7121.370.2011, SD.7121.371.2011, SD.7121.372.2011, SD.7121.373.2011, SD.7121.374.2011, SD.7121.375.2011, SD.7121.376.2011, SD.7121.36.2012, SD.7121.42.2012.

wezwał bowiem do uzupełnienia braków w złożonych wnioskach o zatwierdzenie projektów organizacji ruchu. Odpowiedzialność za powyższe ponosi działający w imieniu Starosty Wałbrzyskiego pracownik zatrudniony na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, który stwierdził, że przyczyną odrzucenia wniosków o zatwierdzenie projektów organizacji ruchu bez wezwania do ich uzupełnienia była zbyt duża liczba braków i pomyłek w złożonych wnioskach.

(dowody: akta kontroli str. 28-29 - Notatka służbowa z losowania próby projektów organizacji ruchu, str. 87-88 - Notatka służbowa z badania odrzuconych projektów organizacji ruchu, str. 89 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień ws. odrzucanych projektów organizacji ruchu, str. 90-95 - Kserokopie pism o odrzuceniu projektów organizacji ruchu)

[2] W trzech przypadkach odrzuconych projektów (SD.7121.43.2011, SD.7121.44.2011 i SD.7121.53.2011) stwierdzono brak wskazania w piśmie do wnioskodawcy przepisu rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach¹³ (dalej: rozporządzenie ws. warunków technicznych dla znaków), będącego podstawą do odrzucenia w całości projektu organizacji ruchu. W tych samych przypadkach nie sformułowano również merytorycznego uzasadnienia odrzucenia projektu. Odpowiedzialność za powyższe ponosi pracownik zatrudniony w Starostwie na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, który stwierdził, że przyczyną powyższego było przyjęcie standardów pracy określonych przez jego poprzednika.

(dowody: akta kontroli str. 28-29 - Notatka służbowa z losowania próby projektów organizacji ruchu, str. 87-88 - Notatka służbowa z badania odrzuconych projektów organizacji ruchu, str. 89 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień ws. odrzucanych projektów organizacji ruchu)

[3] W dwóch przypadkach (SD.7120.253.2012 i SD.7120.13.2013) zatwierdzono, bez wezwania do uzupełnienia, projekty czasowej organizacji ruchu, do których nie dołączono planu orientacyjnego, wymaganego § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, przez co naruszono art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem. Nieprawidłowość nie niosła za sobą negatywnych skutków, a odpowiedzialność za nią ponosi pracownik Starostwa zatrudniony na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, który nie potrafił wskazać przyczyny braku planów orientacyjnych. W trakcie kontroli oba projekty zostały uzupełnione o brakujące plany orientacyjne.

(dowody: akta kontroli str. 28-29 - Notatka służbowa z losowania próby projektów organizacji ruchu, str. 114-115 - Notatka służbowa z badania zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, str. 116-118, 133 – Pisemne wyjaśnienia pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach)

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Stwierdzono w sumie 58 przypadków zatwierdzenia projektów stałej lub czasowej organizacji ruchu bez pisemnego wezwania do uzupełnienia projektu o informację w zakresie przewidywanego terminu wprowadzenia organizacji ruchu. Powyższe dotyczyło spraw zaewidencjonowanych pod numerem: 82, 84, 90, 189, 190, 243, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 275, 299, 309, 316, 317, 337, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 364, 380 w 2011 r.; 19, 20, 21, 59, 60, 61, 62, 63, 85, 86, 87, 99, 163, 174, 177, 178, 179, 183, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 214, 216, 221, 251, 253 w 2012 r.; 38 i 41 w 2013 r. Według pracownika Starostwa zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem, mając na względzie terminowość załatwiania spraw oraz koszty postępowania, w ww. przypadkach wzywał on telefonicznie do uzupełnienia projektu w zakresie terminu wprowadzenia organizacji ruchu, co przewidywał art. 55 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Najwyższa Izba Kontroli zwraca w związku z tym uwagę na brak udokumentowania takich czynności.

¹³ Dz. U. z 2003 r. Nr 220, poz. 2181.

(dowody: akta kontroli str. 28-29 - Notatka służbowa z losowania próby projektów organizacji ruchu, str. 114-115 - Notatka służbowa z badania zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, str. 116-118, 133 – Pisemne wyjaśnienia pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach)

3.3. W badanym okresie pracownik Starostwa zatrudniony za stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach nie korzystał z uprawnień wynikających z § 8 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, tj. nie powoływał – w toku rozpatrywania projektów organizacji ruchu – komisji w składzie obejmującym przedstawicieli Policji i zarządu drogi, ani nie zasięgał opinii biegłych. W toku kontroli nie stwierdzono projektów organizacji ruchu, których stopień komplikacji zmuszałby do powołania takiej komisji lub skorzystania z opinii biegłego w zakresie wpływu planowanej organizacji ruchu na bezpieczeństwo.

(dowody: akta kontroli str. 114-115 - Notatka służbowa z badania zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, str. 140-141 – Protokół ustnych wyjaśnień, pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem, str. 161 – Notatka z badania zasobów internetu)

3.4. W latach 2011-2013 (do 30 czerwca) Starosta Wałbrzyski otrzymał do zatwierdzenia 11 uproszczonych projektów organizacji ruchu, w tym 4 w 2011 r., 6 w 2012 r. i 1 w I półroczu 2013 r. Starostwo każdorazowo weryfikowano przesłanki warunkujące możliwość wykonywania prac na drogach na podstawie uproszczonego projektu organizacji ruchu.

Według Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu w roku 2012 została ona zawiadomiona 39 razy o wprowadzeniu organizacji ruchu na podstawie projektu uproszczonego. W 35 przypadkach zawiadomienia te nastąpiły na co najmniej 24 godziny przed wprowadzeniem organizacji ruchu. W pozostałych 4 przypadkach podmioty wprowadzające organizację ruchu naruszyły taki obowiązek, wynikający z § 12 ust. 2 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem.

Przywołane wyżej dane oznaczają ponadto, że w roku 2012 w 33 przypadkach¹⁴ organ zarządzający ruchem na drogach nie był informowany o zmianie organizacji ruchu przez podmioty je wprowadzające.

(dowody: akta kontroli str. 51, 101-103 – Informacje z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, str. 140-141 – Protokół ustnych wyjaśnień, pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem, str. 205 - Zestawienie projektów uproszczonych i tymczasowych ograniczeń lub zakazu ruchu, str. 207-208 - Notatka służbowa ws. badania projektów uproszczonych i przypadków tymczasowych zakazów ruchu)

3.5. W latach 2011-2012 i w pierwszej połowie 2013 r. na drogach, gdzie zarządzanie ruchem należało do Starosty Wałbrzyskiego, wprowadzono (w trybie § 10 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem) trzy tymczasowe zakazy ruchu (sprawy nr SD.7120.65.2012, SD.7120.20.2013 i SD.7120.30.2013). We wszystkich tych przypadkach osoba merytorycznie odpowiedzialna za dane zagadnienie weryfikowała przesłanki wprowadzenia takiego zakazu.

(dowody: akta kontroli str. 204 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu ws. trybu § 10 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem, str. 119, 205 - Zestawienie projektów uproszczonych i tymczasowych ograniczeń lub zakazów ruchu, str. 207-208 - Notatka służbowa ws. badania projektów uproszczonych i przypadków tymczasowych zakazów ruchu, str. 203, 224-225 – Protokoły przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem)

3.6. Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, działania w zakresie zarządzania ruchem realizowane są m.in. poprzez nadzór i analizę istniejącej organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności. W badanym okresie organ zarządzający ruchem na drogach (Starosta Wałbrzyski) nie dokonywał analizy zatwierdzonej już organizacji ruchu poza przypadkami analiz związanych z wnioskami wpływającymi do tego

¹⁴ 39 zawiadomień Policji minus 6 wniosków do Starosty Wałbrzyskiego.

organu w sprawie wprowadzenia zmian w organizacji ruchu. Według pracownika Starostwa zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, analiza przewidziana w rozporządzeniu ws. zarządzania ruchem, musiałaby być oparta na analizach ruchu (przeprowadzanych przez zarządców dróg), a takich danych nie posiadano przy braku podstaw prawnych do uzyskania tych danych przez organ zarządzający ruchem.

(dowody: akta kontroli str. 86 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach ws. analiz istniejącej organizacji ruchu i współpracy z Policją, str. 140-141 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach)

3.7. W latach 2011-2012 i w pierwszej połowie 2013 r. nie stwierdzono przypadków wprowadzania na terenie Powiatu Wałbrzyskiego zmian organizacji ruchu na skrzyżowaniach z drogami wyższej kategorii, gdzie zarządzającym ruchem jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego lub Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, ani przypadków takich zmian na skrzyżowaniach z drogami, gdzie zarządzającym ruchem byli starostowie sąsiednich powiatów.

(dowody: akta kontroli str. 30 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, str. 261 - Informacja pracownika, zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem, str. 267 - Notatka z badania wprowadzania organizacji ruchu na skrzyżowaniach dróg różnych kategorii)

3.8. W badanym okresie drogi na obszarze będącym we właściwości Starosty Wałbrzyskiego nie były objęte systemami zarządzania ruchem drogowym.

(dowód: akta kontroli str. 268 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonywanie zadań dotyczących zatwierdzania projektów organizacji ruchu drogowego. Na taką ocenę wpływ miało: [1] nierzetelne prowadzenie ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu; [2] przypadki przedwczesnego (z pominięciem wezwania o uzupełnienie braków), bądź bez sformułowania merytorycznego uzasadnienia, odrzucania projektów organizacji ruchu.

4. Prawdliwość współdziałania z zarządami (zarządcami) dróg

4.1. W przypadku objętej badaniami kontrolnymi próby 138 zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, organ zarządzający ruchem każdorazowo informował jednostki wprowadzające organizację ruchu o możliwości i dacie ewentualnej utraty ważności zatwierdzonej organizacji ruchu, stosownie do wymogów § 12 ust. 4 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem.

(dowód: akta kontroli str. 114-115 – Notatka służbowa z badania zatwierdzonych projektów organizacji ruchu)

4.2. Na przykładzie 29 wybranych losowo zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu (20% projektów zaewidencjonowanych w latach 2011-2012 i w I półroczu 2013 r.) stwierdzono, że

- mimo poinformowania wnioskodawcy o terminie upłynięcia ważności projektu organizacji ruchu, w 1 przypadku wnioskujący nie wprowadził organizacji ruchu w wyznaczonym terminie,
- w kolejnych 18 przypadkach zarządzający ruchem przeprowadził kontrolę wykonania zadań technicznych w terminie zgodnym z § 12 ust. 3 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, sporządzając stosowne protokoły obejmujące informacje o braku uwag lub wskazujące opisowo na niezgodności z przyjętym projektem organizacji ruchu,
- w 10 przypadkach wystąpiły nieprawidłowości po stronie zarządzającego ruchem, które omówiono poniżej.

Opis stanu
faktycznego

Dla zatwierdzonych w badanym okresie projektów czasowej organizacji ruchu Starostwo nie przeprowadzało kontroli wykonania zadań technicznych w związku z brakiem takiego obowiązku.

(dowód: akta kontroli str. 211 – Notatka służbowa z badania kontroli wykonania zadań technicznych)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W przypadku dziesięciu zatwierdzonych w 2011 r. projektów stałej organizacji ruchu (nr 189, 190, 253, 256, 257, 258, 259, 288, 316, 317), stwierdzono naruszenie przepisu § 12 ust. 3 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, obligującego do przeprowadzenia, w ciągu 14 dni od dnia wprowadzenia organizacji ruchu, kontroli prawidłowości realizacji zadań technicznych, wynikających z zatwierdzonych projektów organizacji ruchu. Odstęp czasu pomiędzy datą wykonania zadań technicznych, a datą kontroli ich realizacji w poszczególnych przypadkach wyniósł od 86 do 156 dni. Nieprawidłowość ta w badanej próbie dotyczyła 34,5% analizowanych projektów, a w populacji wszystkich zatwierdzonych w latach 2011-2012 i w I połowie 2013 r. projektów stałej organizacji ruchu stanowiła 6,9%.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi pracownik Starostwa zatrudniony na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, który stwierdził, że fizyczny odbiór na miejscu montażu urządzeń technicznych, czy znaków drogowych był przeprowadzony w wymaganym terminie 14 dni. Natomiast dokumentacji poświadczającej odbiór tego oznakowania nie wykonał na bieżąco ze względu na bardzo dużą ilość projektów do rozpatrzenia i prowadzoną kontrolę oznakowania dróg w gminach Głuszyca, Walim, Boguszów-Gorce, Jedlina-Zdrój, Wałbrzych. Wskazał przy tym, że protokół z odbioru oznakowania sporządził w dniu 19 stycznia 2012 r. porządkując dokumentację na stanowisku pracy i za zwrotnym potwierdzeniem przesłał do Zarządu Dróg, Komunikacji i Utrzymania w Wałbrzychu.

(dowody: akta kontroli str. 211 – Notatka służbowa z badania kontroli wykonania zadań technicznych, str. 212-213 - Protokół odbioru oznakowania pionowego i poziomego z 19.01.2012 r., str. 214-223 - Kserokopie dziesięciu informacji o wprowadzeniu organizacji ruchu, str. 224-225 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem)

*Opis stanu
faktycznego*

4.3. W objętym kontrolą roku 2012 organ zarządzający ruchem na drogach (Starosta Wałbrzyski) przeprowadzał, raz na sześć miesięcy, kontrole istniejącej organizacji ruchu w zakresie prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. W Starostwie nie uregulowano sposobu przeprowadzania takich kontroli. W odniesieniu do dróg powiatowych przedmiotowe kontrole miały miejsce w dniach od 15 do 21 lutego oraz od 1 do 9 października 2012 r.

W protokołach z tych kontroli wykazywano, ustalone w ich trakcie, nieprawidłowości w układzie: wskazanie lokalizacji i określenie nieprawidłowości. Nie uwzględniano w tych protokołach informacji o skontrolowanych odcinkach dróg, których stan uznano za prawidłowy. Kontrole przeprowadzono na wszystkich odcinkach dróg powiatowych w zakresie zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, tj. zgodnie z § 12 ust. 5 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem.

Jeden egzemplarz protokołu z kontroli przekazywany był zarządcy dróg. Realizacja wszystkich uwag zawartych w protokołach kontroli badana była w trakcie kolejnych okresowych przeglądów. Organ zarządzający ruchem nie dysponował środkami prawnymi, pozwalającymi wyegzekwować od zarządcy drogi wprowadzenie zmian wnioskowanych w trybie § 12 ust. 6 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem. Według pracownika Starostwa, zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach, w sytuacji, gdy droga nie posiada zatwierdzonej organizacji ruchu, przeprowadza on kontrole istniejącego oznakowania i jego zgodności z obowiązującymi przepisami.

(dowody: akta kontroli str. 224-225 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem, str. 242 - Żądanie zestawienia ws. przeprowadzonych kontroli organizacji ruchu w 2012 r., str. 262-263 - Zestawienie przeprowadzonych kontroli w 2012 r. w zakresie istniejącej organizacji ruchu na drogach powiatowych, str. 269-279 – Kserokopie protokołów kontroli istniejącej organizacji ruchu z lat 2012-2013, str. 280-282 – Notatka z badania okresowych kontroli istniejącej organizacji ruchu)

4.4. Protokoły kontroli (z lat 2012-2013) istniejącej organizacji ruchu w zakresie dotyczącym prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach Powiatu Wałbrzyskiego obejmowały uwagi dotyczące m.in. konieczności wymiany oznakowania na nowe. Stanowiło to o wypełnieniu przez organ zarządzający ruchem wymogów § 12 ust. 5 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem w powiązaniu z postanowieniami rozporządzenia ws. warunków technicznych dla znaków. Zagadnienie wymiany na drogach Powiatu Wałbrzyskiego starego oznakowania na nowe opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 269-279 – Kserokopie protokołów kontroli istniejącej organizacji ruchu z lat 2012-2013)

4.5. Informacje o nieprawidłowościach związanych z oznakowaniem dróg, przekazywane przez organ zarządzający ruchem na podstawie § 12 ust. 6 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem, wykorzystywane były przez zarząd dróg dla bieżącej poprawy bezpieczeństwa ruchu. Stanowiły one także element planowania przez WIP, a wcześniej przez WZDPiT, projektu budżetu Powiatu Wałbrzyskiego.

W badanym okresie nie występowała współpraca organu zarządzającego ruchem na drogach Powiatu Wałbrzyskiego z Wojewódzką Radą Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Według [...] ¹⁵, Starosty Wałbrzyskiego ww. Rada nie przekazywała w 2013 r. informacji o planowanych przez nią posiedzeniach, natomiast pracownik Starostwa zatrudniony na stanowisku ds. zarządzania ruchem na drogach nie dysponował wiedzą, o wpływie takich informacji do Starostwa w latach 2011-2012.

(dowody: akta kontroli str. 107-110 – Wyjaśnienia Starosty, str. 140-141 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem, str. 284, 373 – Pisemne wyjaśnienia Starosty ws. planowanych środków na inżynierię ruchu oraz współpracy między organem zarządzającym ruchem i zarządcą drogi)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Starostwa w zakresie współdziałania organu zarządzającego ruchem z zarządcami dróg. O takiej ocenie zdecydowało nie wywiązanie się z obowiązku przeprowadzenia w ciągu 14 dni od dnia wprowadzenia organizacji ruchu, kontroli prawidłowości realizacji zadań technicznych, wynikających z zatwierdzonych w 2011 r. projektów stałej organizacji ruchu.

5. Prawidłowość współdziałania zarządcy dróg z organami zarządzającymi ruchem drogowym i innymi podmiotami, w szczególności w zakresie przygotowania projektów organizacji ruchu drogowego

5.1. W badanym okresie Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu wystosowała do Starostwa w sumie 14 wniosków ws. zmiany organizacji ruchu drogowego, podyktowanej stwierdzeniem zagrożenia bezpieczeństwa, z czego:

– w roku 2011 było to 5 wniosków, które zrealizowano,

Opis stanu faktycznego

¹⁵ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

- w roku 2012 było to 5 wniosków, z których 4 zrealizowano, a 1 był w toku realizacji w związku ze zmianą zarządcy drogi,
- w roku 2013 (do 25 lipca) były to 4 wnioski, z których 2 zrealizowano, a w przypadku pozostałych 2 stosownych wyjaśnień.

(dowody: akta kontroli str. 44-52 - Informacje z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu z dnia 25.07.2013, str. 97 - Pismo Policji do Starostwa, str. 98 - Odpowiedź Starostwa dla Policji, str. 99 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Podinspektora w Wydziale Infrastruktury Powiatu ws. demontażu znaku A-11, str. 111 - Notatka służbowa z badania realizacji przez zarząd dróg powiatowych wniosków Policji)

5.2. W objętych kontrolą latach 2011-2012 i w I półroczu 2013 r. zarząd dróg powiatowych nie kierował do organu zarządzającego ruchem wniosków w sprawie dostosowania organizacji ruchu do zmian natężenia ruchu lub zmian rozkładu ruchu.

(dowody: akta kontroli str. 87-88 - Notatka służbowa z badania odrzuconych projektów organizacji ruchu, str. 358 - Notatka służbowa z badania wniosków zarządców dróg ws. zmian organizacji ruchu, str. 376 - Zestawienie w zakresie wniosków zarządców dróg w sprawie zmian organizacji ruchu)

5.3. W 2012 r. zarządca dróg Powiatu Wałbrzyskiego bezpośrednio nie wprowadzał organizacji ruchu. Związane z tym zadania i obowiązki przekazywane były wyłonionym w przetargach wykonawcom robót na drogach na podstawie stosownych umów. Do obowiązków tych należało m.in. zawiadamianie Komendanta Miejskiego Policji w Wałbrzychu o terminie wprowadzenia organizacji ruchu. W 2012 r. na terenie Powiatu Wałbrzyskiego patrole Policji nie odnotowały przypadków zajęcia pasa drogowego bez wcześniejszego powiadomienia Komendanta Miejskiego Policji w Wałbrzychu.

(dowody: akta kontroli str. 40-43 - Żądanie informacji od Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, str. 100 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu ws. wprowadzania organizacji ruchu przez zarząd dróg powiatowych, str. 52, 101-103 - Informacja z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, str. 104-105 - Wydruki z ewidencji wydatków wykonanych w 2012 r. na drogi powiatowe, str. 106 - Notatka służbowa z badania przypadków wprowadzania przez zarząd drogi organizacji ruchu w roku 2012)

5.4. W roku 2012 zarządca dróg powiatowych Powiatu Wałbrzyskiego nie wprowadzał zmian w organizacji ruchu na podstawie projektów uproszczonych.

(dowody: akta kontroli str. 51, 101-103 - Informacje z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, str. 140-141 - Protokół ustnych wyjaśnień, pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem, str. 205 - Zestawienie projektów uproszczonych i tymczasowych ograniczeń lub zakazu ruchu, str. 207-208 - Notatka służbowa ws. badania projektów uproszczonych i przypadków tymczasowych zakazów ruchu, str. 375 - Informacja pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zarządzania ruchem na temat uproszczonych projektów organizacji ruchu)

5.5. W latach 2011-2012 i w I półroczu 2013 r. na drogach powiatowych Powiatu Wałbrzyskiego wprowadzono – w trybie § 10 rozporządzenia ws. zarządzania ruchem – dwa tymczasowe zakazy ruchu (nr SD.7120.65.2012 i SD.7120.20.2013). W sprawie nr SD.7120.65.2012 stroną inicjującą był WZDPiT, realizujący zadania zarządcy drogi. W przypadku sprawy SD.7120.20.2013 pracownicy Starostwa, realizujący zadania zarządcy drogi nie weryfikowali w terenie przesłanek do wprowadzenia zakazu ruchu. Opierali się oni na dokumentacji projektowej przekazanej przez wnioskodawcę. Zawierała ona szczegółowy opis techniczny problemu występującego na wiadukcie, który groził zawaleniem. Ponadto wnioskodawca nawiązał kontakt telefoniczny z zarządem drogi, informując go o zagrożeniu. Wprowadzenie ww. zakazów ruchu nie było następstwem niewłaściwego utrzymania dróg przez ich zarządcę.

(dowody: akta kontroli str. 205 - Zestawienie projektów uproszczonych i tymczasowych ograniczeń lub zakazów ruchu, 207-208 - Notatka służbowa ws. badania projektów uproszczonych i przypadków tymczasowych zakazów ruchu, str. 372 - Protokół przyjęcia wyjaśnień Głównego specjalisty Wydziału Infrastruktury Powiatu)

5.6. W latach 2011-2012 i w I półroczu 2013 r. nie wystąpiły przypadki pozytywnego opiniowania organizacji ruchu (z wyłączeniem uwag odnośnie korekty

zmiany dat prowadzenia robót) w sytuacji nakładania się robót w tym samym miejscu lub w bliskiej odległości.

(dowody: akta kontroli str. 372 – Protokół przyjęcia wyjaśnień Głównego specjalisty Wydziału Infrastruktury Powiatu)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa w zakresie współdziałania zarządcy dróg z organami zarządzającymi ruchem drogowym i innymi podmiotami.

6. Realizacja zadań dotyczących koordynowania prac wykonywanych w pasie drogowym, w tym wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i jego przywracania do wymaganego stanu.

Opis stanu faktycznego

6.1. W latach 2011-2012 Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego wydał 42 decyzje zezwalające na lokalizację na terenie powiatu wałbrzyskiego reklam w pasach drogowych dróg powiatowych. W 2013 r. (do czasu kontroli) takich decyzji nie wydawano.

Przed wydaniem decyzji zezwalającej na lokalizację reklamy w pasie drogowym pracownicy WZDPiT przeprowadzali analizę dokumentów dołączonych do wniosku, a także dokonywali wizji w terenie w celu ustalenia, czy wnioskowana lokalizacja reklamy może mieć wpływ na bezpieczeństwo użytkowników drogi. Nie wyrażano zgody na umieszczenie reklamy w pasie drogowym w przypadku, gdy wnioskowana lokalizacja reklamy była w obrębie skrzyżowania, na łuku drogi lub na słupie oświetlenia drogowego, na którym zamontowany był już znak drogowy.

W decyzjach zezwalających na lokalizację reklamy zarządca drogi zastrzegł sobie możliwość natychmiastowego usunięcia obiektu (reklamy) w przypadku stwierdzenia, że zagraża on bezpieczeństwu ruchu drogowego. Nie zezwalał też na wykonanie reklam z folii odbłaskowej.

Pracownicy WZDPiT dokonywali objazdu dróg, podczas którego weryfikowali zgodność rzeczywistej lokalizacji reklamy z lokalizacją ustaloną w zezwoleniu, jak również dokonywali wizualnego porównania faktycznej wielkości reklamy z wielkością wnioskowaną. Według [...]¹⁶, Starosty Wałbrzyskiego szczegółowa kontrola wielkości reklam, które zlokalizowane były na znacznych wysokościach, mogła spowodować wyższe koszty jej przeprowadzenia od wpływów z tytułu opłat wnoszonych za zezwolenie na umieszczenie reklamy.

(dowody: akta kontroli str. 123 – Informacja Starosty o przedstawieniu żądanych dokumentów, str. 124-128 – Wykaz zezwoleń wydawanych w latach 2011-2012 na lokalizację reklam w pasach drogowych dróg powiatowych na terenie powiatu wałbrzyskiego, str. 129-132 – Decyzja zezwalająca na umieszczenie reklam, z załącznikami)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Przeprowadzone w toku kontroli oględziny dróg powiatowych o łącznej długości 24,167 km ujawniły w sumie 4 przypadki usytuowania reklam w pasie drogowym, tj. przy drodze powiatowej nr 3373 D w miejscowości Michałkowa (reklamy: „Lupus”, „Biała Sowa” i „Agroturystyka”), oraz przy drodze powiatowej nr 3367 D w Grzędach (baner).

Według [...]¹⁷, Starosty Wałbrzyskiego nie można, na podstawie posiadanych map sytuacyjno-wysokościowych, z całą pewnością stwierdzić, że ujawnione podczas oględzin w terenie reklamy przy drodze powiatowej nr 3373 D w Michałkowej i nr 3367 D w Grzędach są zlokalizowane na działkach drogowych, ponieważ są to tereny wiejskie, gdzie na mapach sytuacyjno-wysokościowych do celów

¹⁶ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

¹⁷ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

opiniodawczych (w skali 1:1000) nie zawsze naniesione są granice działek. Zadeklarował przy tym, że po ustaleniu właścicieli reklam i ich siedzib, Zarząd Powiatu Wałbrzyskiego zwróci się do nich pisemnie o usunięcie reklam w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma. Jednocześnie właściciele reklam będą pouczeni, że w przypadku pozostawienia reklam wszczęte zostaną postępowania administracyjne w celu nałożenia opłaty karnej za lokalizację reklam w pasie drogowym dróg powiatowych bez zezwolenia zarządcy drogi.

(dowody: akta kontroli str. 285-344 – Protokół oględzin dróg, str. 417 – Żądanie wyjaśnień od Starosty, str. 418-419 – Wyjaśnienia Starosty Wałbrzyskiego)

6.2. Realizacja przez zarząd dróg obowiązku w zakresie koordynacji robót wykonywanych w pasie drogowym (art. 20 pkt 7 ustawy o drogach) polegała na analizie wniosków o wydanie decyzji na zajęcie dróg powiatowych oraz na wydawaniu decyzji zezwalających na zajęcie pasa w celu wykonania robót i umieszczenie urządzeń obcych w pasie drogowym.

W badanym okresie na drogach powiatowych realizowano w sumie 12 inwestycji/remontów, z czego 3 w 2011 r., 7 w 2012 r. i 2 w I półroczu 2013 r. Starostwo nie powiadamiało podmiotów posiadających w pasie drogowym dróg powiatowych swoje urządzenia (rury wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze, przewody gazowe, telekomunikacyjne, energetycznych itp.) o planowanych robotach w pasie drogowym. W badanym okresie w trzech na 12 realizowanych robót występowało zawiadomieniem do właścicieli sieci. W pozostałych dziewięciu przypadkach nie było uzgodnień odnośnie skoordynowania prac z właścicielami sieci.

W badanym okresie jeden raz wystąpiła sytuacja, kiedy po wykonaniu remontu drogi, w tym samym pasie drogowym prowadzona była budowa sieci gazowej. Zgodnie z umową, zawartą z wykonawcą robót drogowych, remont drogi powiatowej nr 3381 D - ul. Kolejowej w Głuszycy, realizowany był w okresie od 2 maja 2012 r. do 30 czerwca 2012 r., natomiast budowa odcinka sieci gazowej realizowana była od 7 do 9 listopada 2012 r. Dwoma decyzjami z dnia 6 listopada 2012 r. zezwolono [...] ¹⁸ na zajęcie pasa drogowego drogi powiatowej nr 3381 D – ul. Kolejowa w Głuszycy (od 7 do 9 listopada 2012 r.) w celu budowy przyłącza gazu niskiego ciśnienia. Zajęto 188,100 m² jezdni i 90,189 m² chodnika. W zezwoleniu zobowiązano Spółkę do odtworzenia zajmowanego pasa drogowego. Decyzją z dnia 13 grudnia 2012 r. zezwolono tej Spółce na zajęcie pasa drogowego drogi powiatowej nr 3381 D – ul. Kolejowa w Głuszycy (od 17 do 18 grudnia 2012 r.) w celu odtworzenia warstwy ścieralnej jezdni.

W Starostwie nie stworzono procedury (systemu informatycznego) umożliwiającej ujawnianie kumulacji robót w pasie drogowym w podobnym czasie i w bliskiej od siebie odległości.

Starostwo nie prowadziło badań dotyczących wpływu robót prowadzonych w pasie drogowym na bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego.

(dowody: akta kontroli str. 134 – Żądanie dokumentów od Starosty Wałbrzyskiego (2), str. 184 – Informacja Starosty Wałbrzyskiego na żądanie dokumentów – z dnia 27.08.2013 r., str. 185-194 – Wykaz zezwoleń wydawanych w 2012 r. na wykonanie robót w pasie drogowym dróg powiatowych, str. 195-196 – Wykaz inwestycji/remontów na drogach powiatowych w latach 2011-2013, str. 197-202 – Pisma do Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. i odpowiedzi na pisma, str. 244 – Informacja Starosty Wałbrzyskiego z dnia 28.08.2013 r.)

¹⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

Według [...] ¹⁹, Starosty Wałbrzyskiego żaden przepis prawa nie nakazuje zarządcy drogi ustanowienia procedury pozwalającej na wychwytywanie kumulacji robót w pasie drogowym w tym samym czasie w bliskiej od siebie odległości. Ustanowienie takiej procedury może wynikać jedynie z rzeczywistych potrzeb zarządcy drogi, dlatego Starostwo rozważy zasadność ustanowienia i wprowadzenia takiej procedury.

(dowód: akta kontroli str. 250 – Żądanie wyjaśnień od Starosty, str. 259 – Wyjaśnienie Starosty, str. 423 – Wyjaśnienie Starosty)

6.3. Zarządca dróg powiatowych nie prowadził badań dotyczących wpływu robót prowadzonych w pasie drogowym na bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Według [...] ²⁰, Starosty Wałbrzyskiego przyczyną nie realizowania tego zadania był brak środków finansowych w związku ze zmniejszeniem budżetu Powiatu Wałbrzyskiego po 1 stycznia 2013 r., tj. po przywróceniu miastu Wałbrzych statusu miasta powiatowego.

(dowód: akta kontroli str. 250 – Żądanie wyjaśnień od starosty, str. 259 – Wyjaśnienie Starosty)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Starostwa stwierdzono nieprowadzenie badań dotyczących wpływu robót prowadzonych w pasie drogowym na bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Obowiązek badania wpływu robót drogowych na bezpieczeństwo ruchu drogowego istnieje od 31 maja 2012 r. i wynika z art. 20 pkt 10a ustawy o drogach publicznych.

(dowody: akta kontroli str. 136 – Żądanie dokumentów od Starosty (3), str. 244 – Informacja Starosty Wałbrzyskiego na żądanie dokumentów)

Opis stanu
faktycznego

6.4. Zarządca dróg powiatowych nie ustanowił procedur skutkujących zmniejszeniem ponoszonych kosztów i ograniczaniem czasu zajęcia jezdni. W Starostwie brak było dokumentacji (protokołów z kontroli, korespondencji z właścicielami podziemnej i nadziemnej infrastruktury zlokalizowanej w pasie drogowym) świadczącej o podejmowaniu usystematyzowanych działań na rzecz właściwej organizacji remontów oraz utrzymaniu dróg i elementów inżynierii ruchu. Brak też było stosownych informacji w kolumnach 6-9 tabeli nr 9 (Zagospodarowanie odcinka drogi) książek dróg dla poszczególnych dróg powiatowych w zakresie dotyczącym urządzeń obcych (uzbrojenia podziemnego i nadziemnego).

Według [...] ²¹, Starosty Wałbrzyskiego (cyt.): „w przypadku stwierdzenia, że dane urządzenie zlokalizowane w pasie drogowym negatywnie wpływa na funkcjonowaniu drogi lub zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego występowaliśmy do jego właściciela o dokonanie niezbędnych napraw lub zmianę jego lokalizacji”.

(dowody: akta kontroli str. 137 – Żądanie dokumentów od Starosty (4), str. 245 – Informacja Starosty o przedstawieniu żądanych dokumentów, str. 246 – Wykaz właścicieli infrastruktury zlokalizowanej w pasie drogowym dróg powiatowych na terenie powiatu wałbrzyskiego)

Opis stanu
faktycznego

6.5. W latach 2011-2013 (do 29 sierpnia) Starostwo zrealizowało 11 inwestycji/remontów na drogach powiatowych, w tym w miesiącu sierpniu 2013 r. zakończona została realizacja zadania pn. „Remont drogi powiatowej nr 3367 D w Grzędach Górnych – od km 13+175 do km 15+000 - gm. Czarny Bór”. Ponadto w toku realizacji było zadanie remontowe pn.: „Remont drogi powiatowej nr 2882 D w Dziećmorowicach- od km 4+335 do km 7+930 – gm. Walim”.

¹⁹ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

²⁰ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

²¹ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

Analiza specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót drogowych dla 5 z 12 inwestycji/remontów dróg powiatowych – pod względem obowiązków nałożonych na wykonawców tych robót w zakresie minimalizacji utrudnień na drogach w trakcie ich wykonywania – wykazała, że w żadnym z tych przypadków nie przewidywano, celem skrócenia czasu trwania utrudnień na drodze, możliwości prowadzenie prac w systemie wielozmianowym oraz w dniach wolnych od pracy. We wszystkich tych analizowanych specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót drogowych na wykonawców robót nałożono obowiązek opracowania organizacji ruchu na czas realizowanych robót, ustawienia wymaganego oznakowania, bieżącego utrzymania oznakowania oraz jego likwidacji po zakończeniu robót.

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zauważa, iż w przypadku 2 z 5 analizowanych inwestycji/remontów na drogach powiatowych zarząd dróg powiatowych nie określił w specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót drogowych sposobu zabezpieczenia (usunięcia z drogi) maszyn drogowych i urządzeń w czasie przerw w prowadzonych robotach. Natomiast w 1 przypadku nie przewidziano zabezpieczenia placu budowy, poprzez jego ogrodzenie. Ponadto w 3 przypadkach nie zobowiązano wykonawcy robót do poinformowania mieszkańców i osób prowadzących działalność w rejonie wykonywania robót drogowych o spodziewanych zakłóceniach w ruchu drogowym. Według [...] ²², Starosty Wałbrzyskiego dokumentacja projektowo-kosztorysowa na remonty dróg wykonywana jest na rzecz Powiatu Wałbrzyskiego przez podmioty zewnętrzne. Z tego względu nie zawsze w specyfikacjach technicznych były uwzględniane obowiązki wykonawcy robót w zakresie minimalizacji utrudnień w ruchu. Jednakże w celu uwzględnienia tego obowiązku zostanie nałożony obowiązek uwzględniania w specyfikacji technicznej minimalizacji utrudnień w ruchu drogowym podczas wykonywania remontu.

(dowody: akta kontroli str. 138 – Żądanie dokumentów od Starosty (5), str.248-249 – Informacja Starosty o przedstawieniu żądanych dokumentów (5), str. 195-196 – Wykaz inwestycji/remontów na drogach powiatowych w latach 2011-2013, str. 345-349 – Kwestionariusz badania szczegółowego nałożonych obowiązków na wykonawców drogowych robót inwestycyjnych i remontowych w zakresie minimalizacji utrudnień na drogach podczas prowadzenia tych robót, str. 417 – Żądanie wyjaśnień od Starosty, str. 418-419 – Wyjaśnienia Starosty Wałbrzyskiego)

Opis stanu faktycznego

6.6. Analiza 5 z 12 umów zawartych z wykonawcami zrealizowanych, bądź kontynuowanych w okresie objętym kontrolą robót drogowych wykazała, że ujęto w nich postanowienia dotyczące kar lub odszkodowań z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia. Przyjęta w nich wysokość tych kar wynosiła: 0,2% wynagrodzenia netto za każdy dzień zwłoki w oddaniu przedmiotu umowy, 0,2% za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych w czasie odbioru lub okresie gwarancji i rękojmi i 0,2% za zwłokę w przeprowadzeniu odbioru. W przypadku 4 z 5 badanych zadań remontowych nie stwierdzono niezakończenia robót w terminie. Natomiast w 1 przypadku, dotyczącym remontu drogi powiatowej nr 2882 D w Dziećmorowicach, zadanie nie zostało zakończone do dnia oględzin w dniu 4 września 2013 r., a kary z tego tytułu nie zostały naliczone do czasu zakończenia kontroli.

(dowody: akta kontroli str. 345-349 – Kwestionariusz badania szczegółowego nałożonych obowiązków na wykonawców drogowych robót inwestycyjnych i remontowych w zakresie minimalizacji utrudnień na drogach podczas prowadzenia tych robót, str. 35-356 – Umowa z [...] ²³.)

²² Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

²³ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

6.7. W analizowanym okresie nie stwierdzono przypadków przerw w robotach lub opóźnień ich rozpoczęcia, za które winę ponosił zarząd drogi, w sytuacji wprowadzenia organizacji ruchu skutkującej ograniczeniami ruchu drogowego.

Ogłędziny realizacji remontu drogi powiatowej nr 2882 D w Dzieńmorowicach wykazały opóźnień w wykonaniu tego zadania leżące po stronie wykonawcy, [...] ²⁴. Według umowy z dnia 6 czerwca 2013 r., zawartej z tym wykonawcą, termin zakończenia robót ustalono na 31 sierpnia 2013 r., podczas gdy ogłędziny ujawniły w dniu 4 września 2013 r. zaawansowanie robót na poziomie 95%. Podczas oględzin stwierdzono:

- na odcinku ul. Bystrzyckiej w Dzieńmorowicach na ukończeniu było układanie warstwy ścieralnej jezdni,
- realizowane były roboty związane z obustronnym umacnianiem poboczy,
- sfrezowane były skrzyżowania drogi powiatowej z drogami gminnymi oraz z inną drogą powiatową w kierunku Nowej Wsi,
- nieusunięte karpy drzew po przeprowadzonej wycince,
- niewykonane zjazdy z ul. Sienkiewicza do posesji,
- wyznaczenie objazdów na czas robót.

Obecny w trakcie oględzin inspektor nadzoru termin zakończenia prac określił na połowę września 2013 r.

Według Starosty Wałbrzyskiego remont drogi powiatowej nr 2882D w Dzieńmorowicach nie został dotrzymany z przyczyn leżących po stronie wykonawcy robót drogowych, tj. z uwagi na zbyt małe zaangażowanie potencjału sprzętowego i ludzkiego na placu budowy.

NIK zwraca uwagę na błędy w oznakowaniu remontowanej drogi. Przy ul. Bystrzyckiej w Dzieńmorowicach niewidoczny był znak miejscowości E-17a o treści „Dzieńmorowice”, a znak zakazu B-33 „ograniczenie prędkości do 50 km/h” umieszczony był pod znakiem miejscowości na wspólnym słupku, zamiast na odrębnym słupku. Na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 381 - ul. Noworudzka w Wałbrzychu z drogą powiatową nr 3360 D – ul. Noworudzka w Wałbrzychu i drogą gminną – ul. Głuszycka w Wałbrzychu, brak było znaku F-9 „prowadzenie objazdu” remontowanej drogi. Nieprawidłowe było również oznakowanie tymczasowe (znak B-1 zakazu ruchu w obu kierunkach i D-4a nieprzejezdność drogi) skrzyżowania drogi powiatowej nr 2882 D z drogą powiatową nr 3368 D, umieszczone przed skrzyżowaniem, zamiast za skrzyżowaniem.

(dowody: akta kontroli str. 350-356 – Umowa z [...] ²⁵, str. 357 – Notatka służbowa głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu [...] ²⁶, str. 285-289 – Protokół oględzin dróg, str. 248-249 – Informacja Starosty o przedstawieniu żądanych dokumentów (5), str. 417 – Żądanie wyjaśnień od Starosty, str. 418-419 – Wyjaśnienia Starosty Wałbrzyskiego, str. 420 – Notatka służbowa głównego specjalisty w Wydziale Infrastruktury Powiatu [...] ²⁷, str. 421 – Pismo Starosty do Wojewody Dolnośląskiego w sprawie aneksowania umowy)

²⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

²⁵ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

²⁶ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

²⁷ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Starostwa w zakresie koordynowania prac wykonywanych w pasie drogowym dróg powiatowych, w tym wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i jego przywracania do wymaganego stanu. O takiej ocenie przesądziło: [1] nieprzewodzenie badań dotyczących wpływu robót prowadzonych w pasie drogowym na bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego; [2] częściowo nieprawidłowe oznakowanie remontowanej drogi w Dziećmorowicach.

7. Prawidłowość stosowania i funkcjonowania znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym jego wpływ na płynność ruchu i bezpieczeństwo uczestników tego ruchu.

Opis stanu
faktycznego

7.1. Zgodnie z art. 20 pkt 10 ustawy o drogach w badanym okresie zarząd drogi przeprowadzał okresowe kontrole stanu dróg powiatowych i drogowych obiektów inżynierskich. Według [...] ²⁸, Starosty Wałbrzyskiego z kontroli okresowych stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich sporządzano notatki, wykorzystywane także do przygotowania protokołów z okresowych kontroli rocznych i pięcioletnich, wykonywanych w związku z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane ²⁹. W notatkach tych oprócz zaleceń wykazywano również usterki, wymagające prac konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego. W okresie od 1 marca do 30 listopada 2012 r. przeprowadzono takie kontrole stanu dróg powiatowych w poszczególnych gminach Powiatu Wałbrzyskiego dla 75 z 78 odcinków dróg. Nie skontrolowano trzech powiatowych dróg gruntowych.

(dowody: akta kontroli str. 243 – Żądanie dokumentów od Starosty (6), str. 257-258 – Informacja Starosty o przedstawieniu żądanych dokumentów (6) wraz z uzupełnieniem, str. 389-395 – Okresowe kontrole stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich)

7.2. Zarząd drogi podejmował, w miarę posiadanych środków finansowych, działania w celu eliminacji przyczyn wprowadzania znaków pionowych do oznakowania odcinków dróg, na których wystąpiły istotne uszkodzenia jezdni. Przeprowadzone w okresie 1 marca do 30 listopada 2012 r. kontrole m.in. stanu technicznego dróg powiatowych w 34 przypadkach wykazały zły lub średni stan nawierzchni, wymagający remontu, bądź odnowy. Wśród najczęstszych wad wymieniano zły stan nawierzchni bitumicznej, zanieczyszczone przydrożne rowy, przepusty oraz pobocza wymagające ścinki zieleni (traw, krzaków, gałęzi drzew). Również przeprowadzone w toku niniejszej kontroli oględziny dróg powiatowych wykazały istotne uszkodzenia tych dróg oraz nieprawidłowości w zakresie ich oznakowania, do których zaliczono:

Ustalone
nieprawidłowości

[1] brak oznakowania poprzecznego garbu na drodze powiatowej 3373D w Michałkowej;

[2] brak znaku informującego, że kierujący wjeżdża w teren zabudowany oraz, że uszkodzona jest nawierzchnia drogi powiatowej nr 3368 D na wjeździe do Dziećmorowic;

[3] brak oznakowania uszkodzonej nawierzchni jezdni na drodze powiatowej nr 3464 D w Gostkowie;

[4] uszkodzoną barierę na obiekcie mostowym drogi powiatowej nr 3367 D w Jaczkowie;

²⁸ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

²⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

[5] brak oznakowania wskazującego na zły stan techniczny jezdni drogi powiatowej nr 3367 D w Grzędach.

(dowody: akta kontroli str. 382-388 – Stan dróg powiatowych po kontrolach w okresie 1.03.2012 - 30.11.2012 r., str. 285-344 – Protokół oględzin dróg)

Opis stanu
faktycznego

7.3. Starostwo, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 62 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy Prawo budowlane, przeprowadzało w badanym kontrolce okresowe (roczne i pięcioletnie) dróg powiatowych i ich oznakowania. W protokołach z tych kontroli wskazywano:

- na stan nawierzchni,
- oznakowanie pionowe i poziome,
- urządzenia bezpieczeństwa ruchu,
- na stan poboczy,
- na stan systemu odwadniania,
- na stan zieleń (widoczność znaków),
- czystość pasa drogowego,
- poprawność oznakowania robót w pasie drogowym.

Ponadto w protokołach z kontroli pięcioletnich uwzględniono dodatkową pozycję obejmującą zalecenia do realizacji w latach 2012-2016, np. w protokole z przeglądu w dniu 13 września 2011 r. stanu drogi powiatowej nr 3461 D Krzeszów – Grzędy ujęto następujące zalecenia:

- wnioskować o wprowadzenie do planów odnów odcinki drogo wykazane w protokole,
- corocznie przeprowadzać wycinkę suchych drzew,
- wnioskować o wprowadzenie do planów ścinkę poboczy oraz oczyszczenie rowów i przepustów na ww. odcinkach drogi,
- wnioskować o wprowadzenie do planów remont drogi.

Analiza kontrolna dzienników dróg (w wersji elektronicznej) i książek drogi (w wersji elektronicznej) wykazała, że ustalenia z przeprowadzanych przez Starostwo raz w roku kontroli dróg powiatowych i ich oznakowania nie były odnotowywane w dziennikach dróg, a ustalenia z kontroli okresowych, przeprowadzanych raz na pięć lat, nie były ewidencjonowane w książkach drogi. Natomiast protokoły z przeprowadzonych kontroli pięcioletnich załączane były do książek dróg w wersji papierowej.

Według stanu na dzień zakończenia kontroli Starostwo dysponowało wersją elektroniczną dzienników dróg i książek dla ok. 50% dróg powiatowych. Według [...] ³⁰, podinspektora ds. utrzymania dróg (cyt.): „zgodnie z zawartą umową z firmą [...] ³¹ została wykonana ewidencja dróg powiatowych na terenie powiatu wałbrzyskiego o długości 101.938 km. W dniu 22.07.2013 roku została przekazana nowa wersja oprogramowania RoadMan do prowadzenia ewidencji dróg wraz certyfikatem udzielenia licencji”.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zauważa, iż protokoły z rocznych i pięcioletnich kontroli dróg powiatowych i ich oznakowania sporządzane były w sposób ogólnikowy, bez opisu stwierdzonego stanu tych dróg. Zawarte w nich informacje sprowadzały się do oceny (dobra, średnia, zła) poszczególnych elementów pasa drogowego. Nie dysponowano przy tym skalą porównawczą dla przyjętych ocen.

³⁰ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

³¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

(dowody: akta kontroli str. 395 – Kontrole okresow , str. 396-402 – Przykładowe protokoły z przeglądu stanu dróg - kontrole okresowe roczne, str. 403-404 - Przykładowy protokół z przeglądu stanu dróg – kontrola okresowa pięcioletnia, str. 406 – Książki dróg powiatu wałbrzyskiego – zapis elektroniczny, str. 424 – Wyjaśnienie podinspektora ds. Utrzymania Dróg [...] ³², str. 425 – Pismo [...] ³³ dotyczące przekazania nowego oprogramowania)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Starostwa w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

[1] Brak zapisów w dziennikach objazdów dróg o ustaleniach z przeprowadzonych rocznych kontroli dróg powiatowych i ich oznakowania. Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy Prawo budowlane, co najmniej raz w roku kontrolą należy objąć wszystkie elementy dróg narażone na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujące podczas ich użytkowania, a ustalenia z tych kontroli winne być zapisane w dziennikach objazdu dróg, ewidencjonowanych w książce drogi.

[2] Nieewidencjonowanie kontroli okresowych pięcioletnich w książkach dróg. Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, co najmniej raz na 5 lat użytkowania drogi należy sprawdzić jej stan techniczny, przydatność do dalszego użytkowania, estetykę oraz jej otoczenie, a ustalenia z tych kontroli winny być zapisywane w protokołach kontroli okresowych, ewidencjonowanych w książkach drogi.

(dowody: akta kontroli str. 406 – Książki dróg powiatu wałbrzyskiego – zapis elektroniczny)

Opis stanu
faktycznego

7.4. Oględziny 10 odcinków dróg o łącznej długości 24,167 km oraz 5 skrzyżowań wykazały różnicowany stan zgodności organizacji ruchu na tych drogach z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu oraz przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym i rozporządzenie ws. warunków technicznych dla znaków.

W 2 przypadkach stwierdzono występowanie znaków ujętych w projekcie organizacji ruchu, a brakujących w pasie drogowym. Dotyczyło to m.in. drogi powiatowej 3373 D w miejscowości Michałkowa (skrzyżowanie z drogą 3371 D w Zagórzcu Śl.), gdzie ujawniono brak dwóch znaków A-6b „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną po prawej stronie” oraz jednego znaku A-6c „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną po lewej stronie”. Na drodze powiatowej 3367 D na odcinku o długości 15 km, prowadzącym przez miejscowości Jaczków - Witków - Czarny Bór - Grzędy do granicy powiatu kamiennogórskiego, stwierdzono brak znaków: B-33 „ograniczenie prędkości do 50 km/godz.”, A-6c „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną po lewej stronie”, A-11 „nierówna droga” (z tabliczką wskazującą na jakiej długości występują nierówności). Znaki te przewidziane zostały w zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu.

Stwierdzono również występowanie znaków drogowych nieujętych w projekcie organizacji ruchu, a umieszczonych w pasie drogowym. Na drodze powiatowej 3373 D w miejscowości Michałkowa (skrzyżowanie z drogą 3371 D w Zagórzcu Śl.), w pasie drogowym znajdowały się znaki, których nie przewidziano w projekcie organizacji ruchu, tj. znak A-6c „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po lewej stronie” i znak A-6b „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po prawej stronie”. Ponadto na odcinku tej drogi od ul. Wiejskiej w Walimiu do Glinna, znajdowały się w pasie drogowym znaki nieujęte w projekcie organizacji ruchu, tj. znaki: F-3 „granica obszaru administracyjnego”, A-18a

³² Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

³³ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

„zwierzęta gospodarskie”, B-33 - 40 km/godz. „ograniczenie prędkości do 40 km/godz”.

Na drodze powiatowej nr 3367 D, prowadzącej przez miejscowości Jaczków - Witków - Czarny Bór - Grzędy do granicy Powiatu Kamiennogórskiego, umieszczono w pasie drogowym znaki, których nie ujęto w projekcie organizacji ruchu, tj. znaki:

- A-2c „zweżenie jezdni – lewostronne”, A-27 „nabrzeże lub brzeg rzeki”,
- A-11 nierówna droga z tabliczką 2 km, E-2a drogowskaz do miejscowości,
- A-11 nierówna droga z tabliczką, wskazującą długość tej nierówności.

Znaki w pasie drogowym umieszczane były zgodnie z wymogami rozporządzenia ws. warunków technicznych dla znaków. Niemniej stan techniczny tych znaków nie był dobry, co wykazały przeprowadzone oględziny. W szczególności dotyczyło to znaków „starego typu”, wymagających wymiany. Wystąpiły też przypadki ograniczenia widoczności znaków w pasie drogowym przez przydrożną zieleń.

W przypadku ośmiu z dziesięciu poddanych oględzinom odcinków dróg powiatowych ich stan był niezadowolający („średni” bądź „zły”), natomiast w pozostałych dwóch przypadkach był „dobry”³⁴.

Oględziny pięciu skrzyżowań nie wykazały braku znaków drogowych w pasie drogowym w porównaniu ze znakami ujętym w zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu. W przypadku trzech skrzyżowań stwierdzono natomiast występowanie znaków nieprzewidzianych w projekcie organizacji ruchu, a umieszczonych w pasie drogowym. Dotyczyło to następujących znaków: A-10 „przejazd kolejowy bez zapór”, A-7 „ustęp pierwszeństwa przejazdu”, T-6a podający przebieg drogi z pierwszeństwem przejazdu na skrzyżowaniu, B-36 „zakaz zatrzymywania się” z tabliczką T-25c wskazującą koniec zakazu. Pozostałe znajdujące się na poddanych oględzinom skrzyżowaniach znaki umieszczono zgodnie z warunkami określonymi w projekcie organizacji ruchu. Stan techniczny tych znaków nie budził zastrzeżeń.

Według [...] ³⁵, Starosty Wałbrzyskiego w 2007 r. wykonana została inwentaryzacja oznakowania pionowego na drogach powiatowych. Na tej podstawie zostały wykonane, bez dokonania analizy celowości i prawidłowości oznakowania, projekty organizacji ruchu, które uwzględniały jedynie stan faktyczny. Z tego względu – według Starosty Wałbrzyskiego – mogły wystąpić w późniejszym okresie przypadki lokalizacji nowych znaków, bez ich uwzględnienia w projekcie w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom ruchu drogowego. Starosta Wałbrzyski dodał przy tym, iż z uwagi na częstą dewastację znaków lub ich kradzieże Starostwo, mając ograniczone środki finansowe, ponosi duże koszty na uzupełnienie zniszczonego oznakowania, Z tego względu brakuje środków na uzupełnienie oznakowania dróg o brakujące znaki drogowe.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

NIK zauważył, że w przypadku 8 na 10 poddanych oględzin odcinków dróg powiatowych stwierdzono miejsca, które powinny być oznakowane w myśl obowiązujących przepisów, a które nie zostały uwzględnione w zatwierdzonych projektach organizacji ruchu. Dotyczyło to np. znaków drogowych: D-42 „obszar zabudowany” i D-43 „koniec obszaru zabudowanego”, A-6a „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po obu stronach”, A-6b „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną po prawej stronie” i A-6c „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną po lewej stronie”.

³⁴ Co potwierdził biorący udział w oględzinach Jacek Michalik, główny specjalista w WIP.

³⁵ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Starostwa w zakresie dotyczącym znakowania dróg stwierdzono następujące nieprawidłowości:

[1] występowanie znaków drogowych pionowych, ujętych w zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu, których brakowało w pasie drogowym;

[2] występowanie znaków drogowych pionowych nieujętych w zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu, a umieszczonych w pasie drogowym;

[3] brak znaków drogowych, które zgodnie z obowiązującymi przepisami winny znajdować się w pasie drogowym³⁶, a które nie zostały ujęte w zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu;

[4] niewłaściwy stan techniczny części znaków drogowych pionowych, umieszczonych w pasie drogowym;

[5] przypadki ograniczenia widoczności znaków, zasłoniętych przez przydrożną zieleń.

(dowody: akta kontroli str. 285-344 – Protokół oględzin dróg, str. 407-416 – Wytypowane do szczegółowego badania odcinki dróg i skrzyżowań, str. 419 – Wyjaśnienia Starosty Wałbrzyskiego)

Opis stanu
faktycznego

7.5. Na poddanych oględzinom 10 odcinkach dróg powiatowych ujawniono 35 przypadków oznakowania dezinformującego kierowców, mogącego negatywnie wpływać na bezpieczeństwo użytkowników dróg.

Ustalone
nieprawidłowości

Dotyczyły one:

- znaków E-17a „miejscowość”, pod którym umieszczane były znaki B-33 „ograniczenia prędkości”; w rezultacie znak ograniczenia prędkości obowiązywał tylko do pierwszego skrzyżowania, zamiast na terenie całej miejscowości;
- braku znaków D-42 „obszar zabudowany” informujących, że kierujący pojazdem wjeżdża w teren zabudowany;
- braku oznakowania wskazującego pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniu i brak znaków A-6c „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną po lewej stronie” oraz znaków A-6b „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po prawej stronie”;
- występowania w pasie drogowym znaków wskazujących pierwszeństwo przejazdu (A-6b i A-6c), niewidocznych dla kierujących pojazdami;
- zastosowania na drodze powiatowej nr 3367 D w Jaczkowie (skrzyżowanie z drogą gminną), znaku ostrzegawczego A-12c „zweżenie jezdni – lewostronne”, mimo braku zwężenia szerokości jezdni, jak również znaku A-1 „niebezpieczny zakręt w lewo”, umieszczonego po lewej stronie jezdni, tj. niezgodnie z rozporządzeniem ws. warunków technicznych dla znaków.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zauważa, iż na nieprawidłowe stosowanie znaków miejscowości E-17a w powiązaniu ze znakami ograniczenia prędkości B-33 (miejscowość Witków w gminie Czarny Bór), wskazywała Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu w skierowanym do Starosty Wałbrzyskiego piśmie z dnia 12 lipca 2013 r. Zwrócono w nim uwagę, że przy wjeździe do miejscowości Witków występują zielone tablice z nazwą miejscowości, pod którymi ustawiono znaki B-33 „ograniczenie prędkości do 40 km/h.” Według naczelnika Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu (cyt.): „rozwiązanie takie jest niedopuszczalne i koniecznym jest ustawienie znaku informacyjnego D-42 i D-43 i dopiero takie rozwiązanie połączone z ograniczeniem prędkości do 40 km/h dla możliwość kontroli przestrzegania ograniczeń prędkości na opisywanej drodze powiatowej”.

(dowody: akta kontroli str. 285-344 – Protokół oględzin dróg, str. 422 – Pismo Naczelnika Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Wałbrzychu)

³⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. nr 220, poz. 2181 ze zm.)

Opis stanu
faktycznego

7.6. Starostwo nie dokonało do 31 grudnia 2010 r. wymiany wszystkich pionowych znaków drogowych, niespełniających warunków określonych w § 2 rozporządzenia ws. warunków technicznych dla znaków.

Ustalone
nieprawidłowości

Występowanie takich znaków stwierdzono w toku oględzin 9 z 10 odcinków dróg powiatowych. Dotyczyło to znaku A-6 „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną”, znaku A-3 „niebezpieczne zakręty”, a także drogowskazów, znaków miejscowości i końca miejscowości.

Według [...] ³⁷, Starosty Wałbrzyskiego (cyt.): „do dnia dzisiejszego nie wykonano wymiany całości oznakowania na znaki które spełniają aktualne przepisy. Realizacja tego obowiązku była przedmiotem kontroli ze strony właściwego organu zarządzającego ruchem drogowym na drogach powiatu wałbrzyskiego. Według szacunków do wymiany pozostało ok. 25% znaków. Z uwagi na niewystarczające środki finansowe zabezpieczone w budżecie nie została dokonana wymiana oznakowania”.

(dowody: akta kontroli str. 260 – Informacja Starosty o przedstawieniu żądanych dokumentów, str. 285-344 – Protokół oględzin dróg)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Starostwa w zakresie stosowania i funkcjonowania znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym jego wpływ na płynność ruchu i bezpieczeństwo uczestników tego ruchu, w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości związanych z: [1] niewłaściwym oznakowaniem części dróg, [2] brakiem oznakowania na niektórych drogach, [3] brakiem pełnych zapisów w książkach dróg i w dziennikach objazdów dróg, [4] nie przeprowadzeniem wymiany wszystkich nieaktualnych znaków drogowych.

8. Realizacja wniosków pokontrolnych.

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie Starostwo nie było kontrolowane przez Najwyższą Izbę Kontroli w przedmiocie organizacji i nadzoru nad ruchem drogowym, w związku z czym nie kierowano do Starosty Wałbrzyskiego wniosków pokontrolnych z tego zakresu.

(dowód: akta kontroli str. 11 – Notatka służbowa ws. występowania wniosków pokontrolnych, str. 37-38 - Notatka służbowa z badania planu audytu, występowania kontroli wewnętrznej oraz kontroli zarządczej)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁸, wnosi o:

1. Sporządzenie map techniczno-eksploatacyjnych dróg powiatowych, stosownie do § 9 ust. 1 pkt 3 i § 12 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom.
2. Przeprowadzenie okresowych pomiarów ruchu drogowego na drogach powiatowych, zgodnie z art. 20 pkt 15 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

³⁷ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

³⁸ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

3. Zorganizowanie pracy Wydziału Infrastruktury Powiatu w sposób zapewniający terminowe przekazywanie informacji o sieci dróg publicznych Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach.
4. Ewidencjonowanie zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu w zakresie uwzględniającym postanowienia § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.
5. Wzywanie wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku o zatwierdzenie projektu organizacji ruchu w przypadku jego niekompletności, stosownie do art. 64 §2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
6. Informowanie wnioskodawcy o odrzuceniu projektu organizacji ruchu z powodu jego niezgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, z jednoczesnym wskazaniem konkretnego przepisu tego rozporządzenia wystąpiła niezgodność.
7. Przeprowadzanie i dokumentowanie kontroli prawidłowości wykonania zadań technicznych, wynikających z realizacji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, w terminie 14 dni od dnia wprowadzenia organizacji ruchu, stosownie do § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.
8. Wyeliminowanie nieprawidłowo oznakowanych dróg powiatowych znakami pionowymi oraz uzupełnienie brakującego oznakowania.
9. Uzupełnienie brakujących zapisów w książkach dróg powiatowych oraz w załącznikach do nich.
10. Odnotowywanie ustaleń z rocznych i pięcioletnich kontroli dróg powiatowych, przeprowadzanych na podstawie art. 62 ustawy Prawo budowlane, w dziennikach objazdu i książkach dróg powiatowych.
11. Przeprowadzenie wymiany wszystkich nieaktualnych znaków drogowych.
12. Przeprowadzenie badań dotyczących wpływu robót prowadzonych w pasie drogowym na bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, zgodnie z przepisem art. 20 pkt 10a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 30 września 2013 r.

Kontroler
Lesław Szabarski
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
z up. Ziemowit Florkowski
Wicedyrektor

.....
Podpis

.....
podpis